

Megjelen minden vasárnap
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Városháza I. e. 13.
Kéziratok nem adnak vissza.
Nyilt-téri közlemények soronként 30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak
helyben hához hordva, vidékre postán küldve
Égész évre . . . 8 kor
Félévre . . . 4 kor
Negyedévre . . . 2 kor
Egyes szám ára 16 fill.
Hirdetések egyezség szerint közöltenek.

Iskolalátogatás.

Ev. ref. elemi iskoláinkban az elmúlt héten voltak meg az első felévi vizsgálatok s ezzel kapcsolatban a szokásos egyházmegyei látogatás. Valami örvendetes eredményt a presbitériumhoz beterjesztett hivatalos jelentésből nem hallottunk, pedig feltehetjük, hogy az nem tuzott, sőt szelid lelkületű s atyai jószágú iskolaszéki elnökünk még a rideg valóságot is talán némileg enyhíteni igyekezett, a kiküldött szakférfiu: Simon Károly egyházmegyei tanító egyesületi elnök pedig bizonyára igazságos, elfogulatlan bírálatot mondott.

Első szomorú tapasztalata volt — mint a presbitéri gyűlésen hallottuk — a látogatásnak, hogy az egyház előjárósága, nem igen érdeklődik az iskolák állapota iránt, de nem érdeklődnek az iskolaszék tagjai sem, mert bár előre meg voltak hívva — alig jelent meg ott 2—3 uriember, ezek is csak 1—2 iskolában, ahol talán mint szülők közelebről érdekelve voltak; a gazdaközönségből felé se ment egyáltalán senki. — Pedig az ily vizsgálatokon szerethetnének biztos tájékozást az iskolák állapota felől s ismerhetnék meg a tanítók munkásságát. — Hogy mond nyugodt lélekkel dicsérő, vagy elitélő véleményt akárki is bármelyik tanító iskolája felett, ha ott soha meg nem fordult? — Hogy szavaz, sőt felel meg egyik, vagy másik tanító előléptetése ellen, ha az általa elért eredményt nem ismeri? Nagyonbna kellene lenni az iskolaügy iránti érdeklődésnek. Fel kellene már hagyni az egymás iránti ellenszenvvel, kicsinyes torzalkodással s presbitériumnak és tanítóságnak egy értelemmel, egy akarattal munkálni e fontos ügyet: gyermekeink jövő néveltetését!

Második és alapos megjegyzést az iskolák külső állapota; tantermek, falak, padlók tisztálansága, butorzat ódonága, padok célszerűtlensége s taneszközök feltűnő fogyatékossága ellen tett a látogatóság. — És sajnálattal kell elismernünk, hogy kifogásaik itt sem tuzottak! — Nemcsak városunk főorvosának a lapok utján is nyilvánosságra jutott hivatalos megkeresésére hivatkozhatunk a tisztaság hiánya tekintetében, hanem minden jobb érzésű ember szomorú tapasztalatára, ki iskoláink falain belül mostanában megfordult. A kigödrölt folyosók, elkopott lépcsők, piszkos falak, sáros padlók, régi, összefaragott s nem a gyermek nagyságához készült padok, a hiányosan 1—2 rongyos térképpel s rozoga számoló géppel felszerelt rideg és a téli időszak-

ban gyengén fűtött tantermek egészségügyi s pedagógiai szempontból majdnem tarthatatlanná teszi már most is az állapotot. — Hát még hova jutunk, ha e dolgon évekig nem segítünk; ha nem csinálunk, nem pótolunk semmit, míg a felsőbb hatóságok azt majd egyszer tőlünk szigorúan nem követelik? — Oly tarthatatlan állapot lesz, melyen csak tetemes, ezekre menő költséggel, esetleg adósságsinálással segíthetünk! — De egyházunk előjárósága jelenleg iskolai célra semmit áldozni nem hajlandó! Mily szégyenletes jelenetek voltak a presbitériumban, midőn legközelebb is néhány használhatatlan ablak kijávitását az elnökséggel, a hivatalos szoba kifestését a tantestülettel akarták némelyek megfizettetni? — Taneszközökre is évenként 250 korona elő lett már egyszer irányozva, de céljára nem fordított! Eddig másképp a bajon segíteni nem lehet, minthogy több évre beosztva, hozzuk rendbe kívül és belül iskoláinkat, ne hagyjuk elpusztulni azt, mit előbb sok költséggel megcsináltunk, vegyünk fel e célra évenként legalább 2—3 ezer koronát — míg rendbe nem jövünk — az egyház költségvetésébe! A tisztaságra pedig több gondot fordítsunk! A takarítást, meszelést, surolást végeztessük rendes felfogadott egyénekkal, ne a segélyezett gyermekek szüleivel, kik azt csak kényszerűségből s így-amugy teljesítik. — Hiszen ha nyáron a legszorgosabb munkaidőben napokat szolgáltunk velők, tulajdonképpen a segélyezéssel jótéményt nem gyakoroltunk. — Inkább szedjük a növendékektől valami csekély takarítási díjat a beiratkozásnál, ha erre egyébképpen fedezetet nem találunk. — Gyermeke érdekében minden jobb gondolkodású szüle bizonyára szívesen meg fogja azt fizetni.

Harmadik kifogása a mulasztók, az iskolát idő előtt elhagyott, vagy egyáltalán soha iskolába nem járt gyermekek nagy száma ellen volt a látogatásnak. S hogy városunkban oly sok gyerek marad iskolázatlan, annak oka főképp a tanyai gazdasági rendszerben keresendő. Kivánni sem lehet, hogy az a szegény tanyán lakó cseléd, vagy majoros ember évente 50—60 koronát fizessen tanköteles gyermekének a városban való elhelyezéséért, vagy hogy sokszor gyengén ruházott 6—8 éves fejletlen gyermekét 1—2 órajárásnyiról küldje be naponta őszi esős időben, vagy kemény téli hidegben. Inkább elnézi, hogy ott nőjön fel tudatlanul a barmok között, ha nincs itt bent oly közeli rokona, aki a gyermeket szíveségből, vagy csekély segítségért magához

vállalja a tanulási időszakban. Ha tudnánk az egyes határrészekben tanyai iskolákat állítani, vagy utánozhatnánk a szomszéd Bőszörmény példáját, — ami még czélszerűbb s körülbelül kevesebbe is kerül — hol a város már ez évben is 40 tanyai gyermeket helyezett el bizonyos évi díjért egyes szegény családoknál, e bejón is segítve lenne.

Végül hogy a legfontosabb, de a legkényesebb dolgról el ne felejtkezzünk, a tanítók munkájára is voltak megjegyzései a kiküldötteknek. Természetesen itt az egyes tanítóknak adott utasításokat, tanításuk módszerére, vagy eredményére mondott bírálatokat nem tárgyalhatjuk, mert azok a dolog természetéből kifolyólag igen szűk körben, vagy éppen négy szem közt hangzottak el igen helyesen.

Annyit azonban a hivatalos jelentésből is megállapíthatunk, hogy bár egy pár iskolával minden tekintetben meg volt elégedve a látogatóság, a helyes kiejtés, természetes előadás, éneklő modorban való felelés, leckéztetés, fogalmazás gyakorlása s általában az értelem fejlesztés, a gyakorlati életre való helyes nevelés tekintetében több helyett talált kivánni valót. S ha tanítóink a dolognak könnyebb végét fogják, ha növendékeikkel eleget nem foglalkoznak, ha a helyett, hogy elbeszélgetnek, megmagyaráznak, egyszerűen felhagyják a leckét, ha azt — nem törődve a megértéssel, kiejtéssel — egyszerűen felkérdik, ha iskoláikban talán a kötelező időt sem töltik ki, s általában hivatásukat igen kedvetlenül, kelletlenül végzik, azon — ismerve a viszonyokat — éppen nem csodálkozhatunk. Hiszen munkájuk bár szép, de mondhatjuk a legnehezebb, melynek sikeres végzéséhez sok ambícióra, nagy munkakedvre volna szükség. De midőn látja akármelyik is közülök, hogy fáradságát nem méltányolják, az elért sikerért elismerésben nem részesítik, nyugodt megélhetését anyagilag biztosítani nem igyekeznek; e szerencsétlen körülmények — ha volt is kezdetben munkakedvet elernyesztik, a megélhetéssel való keserves küzdelmek ambícióját végképpen előlik. Ha ő vele nem gondolnak, ő sem törődik az egyházzal, a jövő nemzedék javával, előhaladásával; elfásul s folytonos zugolódással, kedvetlenül huzza igáját, kifelé gravitál s az állam jobban gondozónak vélt karjai közé vágyik.

Másnak kellene lenni azért a népnevelésről való közhangulatnak. Meg kellene változni úgy a közönség, mint a tanítók viszonyá-

Valahára

megszabadultam szenvedéseimtől, mióta a „György életbalsamot“ használom, és a gyógyerejét nem tudom eléggé dicsérni! Így írja Török Anna, Aszódról. (Pest megye). Számtalan beteg kapta vissza egészségét a „György életbalsam“ által, melynek gyógyhatása csodálatos, kiváltképpen; gyomorhaj, bélhaj, étvágytalanság, influenza, kolika, láz, csúz, köszvény, fej- és fogfájásban szenvedőknel. 84.711 elismerőlevél bizonyítja ezt. — 12 kis vagy 6 nagy dupla üveget 4 kor. 50 f. bérmentve. Minden ily rendeléshez 1 üveg ingyen lesz mellékelve pontos használati utasítással. Szétküldi az egyedüli készítő: Városi gyógyszerár Temesvár. Szt-György-tér 538.

György lovag védjegy

Ezen háziszert ne hiányozzon egy családnál sem.

György lovag védjegy

nak s egymásról való felfogásának, gondolkodásának. Nem volna szabad kicsinyelni, kevésbe venni a tanítók személyét, munkálkodását s viszont a tanítással foglalkozóknak szorgalmukkal, viselkedésükkel méltókká kellene magukat tenni a közönség és az egyház méltánylására, becsülésére. Akkor bizonyára nem maradna el az anyagi jutalom, meg lenne egyfelől az érdeklődés, másfelől az ambíció, a munkakedv s nyerne vele ugy a köz, mint az egyes.

Ezeket tartottam szükségesnek elmondani az iskolalátogatással kapcsolatban. Gondolkozának felette és esetleg szóljanak hozzá, akiket érdekel. Néha nem jól eső, keserű igazságokat sem lehet elhallgatnunk, ha a köznek használni akarunk. Az orvos is fájdalmat okoz olykor a betegnek, ha gyógyítani akarja. Nem jóízű orvosságokat ad neki, sőt ha szükség van rá, későt is előeszi. Iskolaügyünk is nehézzé beteg, tartunk felette mindnyájan tanácsot, kutassunk, keresünk gyógyszereket, gyógyeszközöket után. Vajha megtalálnánk s betegünket tökéletesen lábra állíthatnánk.

X. Y.

KÖZIGAZGATÁS.

Az önként fizetett adók beszállítása. Fekete Sándor polgármesterhez a héten a következő rendelet érkezett a pénzügyigazgatóságtól.

Tekintetes Polgármester Úrnak
Hajduszoboszló.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter ur rendeletere folytán a kir. pénzügyigazgatóság felhívja Czimet, miszerint az önként befizetett állami adókat, a jelen felhívás kézbesítésétől számított 8 nap alatt az illetékes kir. adóhivatalhoz szállítsa be és ennek megtörténtét ide ugyan ezen idő alatt multhatatlanul jelentse be, mert ellenkező esetben a mulasztást elkövető tisztviselő ellen az 1883. évi XLIV. t. cz. 44. 46. és 47 §-ában foglalt rendelkezések fognak alkalmaztatni.

Debreczen 1906 febr. hó 6 án.

Faust,
kir. tan. p. ü. igazgató.

T Á R C Z A .

Betyárvilág a Bakonyban.

A SZERELMES PORKOLÁBNÉ.

A disznólopásért ráért büntetést a veszprémi várban ülte le Sobri. Ami a börtönben történt vele, az majdnem hihetetlen. Pedig igaz az utolsó betűig, mert ezt a történetet Vachot Imre jegyezte fel a hírhedt betyárról, még 1847-ben.

A véletlen ugyanis úgy akarta, hogy annak a börtönőrnek, akinek Sobri a keze alá került, nagyon szép felesége volt. Az asszony jómódu iparos családból származott, s mint ilyen, bizonyos műveltséggel is bírt. Ezenkívül jókedvű, dalos, eleven menyecske volt a porkolábné.

Az asszony éppen az ablaknál ült, mikor a férje és egy börtönőr vasra verve bekisérték Sobrit a vármegyeház udvarára. A délczeg járása, fiatal legény, azonnal szemébe ötlött az asszonynak. Egész nap csak az új rabra gondolt, s bár sajnálta, mégis nagyon örült annak, hogy az a szép csinos legény hónapokig ott lesz elzárva.

A szép porkolábné néhány nap múlva rávette az urát, hogy nappal bocsássa ki Sobrit a zárkából és adjon neki dolgot a ház körül. A porkolábné beleegyezett felesége kívánságába, s így a szép asszony egy csapásra megtágitotta kedves rabjának lánczeit.

Zaróra meghosszabbítás. Stahler Dániel kérvényt adott be a tanácshoz az iránt, hogy a Bika vendéglőben a záróra reggeli 4 óráig hosszabbítsák meg.

A marhajárlatokból a múlt hónapban 235 kor. 34 fillér folyt be.

Megszűnt ipar. Veres Lajos a héten a szatócsiparról lemondott.

Uj iparos. Veres Árpád a héten a borbély és fodrászipar gyakorlására nyert engedélyt a tanácstól.

H I R E K .

— **Esküvők.** Soós Lajos ér olaszii ev. ref. tanító kedden tartotta esküvőjét Ratkay Erszike kislányhoz. — Kandel Béla mihálydi-i kereskedő kedden tartotta esküvőjét Sternberg Piroksa kislányhoz. — Márton Mózes kisharsai gazdatiszt szerdán tartotta esküvőjét Wiesz Veronka kislányhoz. Gratulálunk az új pároknak.

— **Személyváltás a Hajdumegyei Takarékpénztárnál.** A Hajdumegyei Takarékpénztár igazgatósága Csordás József helyébe könyvvezetőnek Grünberger Ignácot, a Fonciére biztosító társaság debreczeni hivatalnokát választotta meg. Csordás József a hajdudorogi takarékpénztárhoz választatott meg könyvvezetőnek.

— **Áthelyezés.** Csernák Lajos helybeli járásbírói irnokot az igazságügyminiszter saját kérelmére Tisza-Lökre helyezte át.

— **Tanulmányut.** Gáspár István gazdasági ismétlőiskolai szaktanító ma Gödöllőre utazik öt napra, a baromfitenyésztés tanulmányozása céljából. Ugy halljuk, hogy az országos baromfitenyésztő egyesület a tavaszon két költőgépet küld le városunkba, hogy azokat a közönség tanulmányozhassa és megismerhesse.

— **A Bocskay szoborbizottság** ma d. e. 10 órakor gyűlést tart a városháza nagy tanácstermében.

— **A nőegylet** legközelebbi estélyére már folynak az előkészületek. Az estély programját holnap állítja össze a rendezőség. Az estélyen az eddigi megállapodások szerint Juhász Jenőné, Fehér Gáborné, Gassner Agicza, Váradi Ilonka továbbá Bélteki Lajos, Pénztáros István, Dr. Fekete László, Hetey László, ifj. Gassner Károly és a dalárda szerepelnek.

Sobri ettől kezdve valóságos házicseléd lett a fogházőrnél, aki reggeltől estig szabadon járt kelt, és csak éjszaka volt elzárva. A szép porkolábné tejbe vajba fűrésztette a délczeg legényt. A rabruhát levette vele s varrott neki helyette gyolcsinget, gyolcsinget, pitykés mellényt. Ugy éltek, mint a galamb, a jámbor fogházőr pedig még örült, hogy Sobri minden házidolgot elvégezvén — a cselédet is elbocsáthatta.

A szép asszony a két hónap alatt irni is megtanította Sobrit. Nem unalomból, hanem azért, hogy ha majd kiszabadul, tudjanak egymással levelezni.

Míg Sobri be volt zárva, többször meglátogatták endrődi ismerősei. Igen természetes, hogy ezek megtudták a porkolábnéval való viszonyát. Ez volt az oka annak, hogy mire kiszabadult, akkorra már széltében dalolták a szerelmespár nótáját, amely a következőleg hangzott:

Sobri Jóska a pinczében,
Kalamáris a kezében.
Csak azt írja levelében,
Porkolábné az ölében.

Porkolábné fejkötője,
Arany csipke az eleje.
Az sem az ő pénze ára,
Sobri Jóska vette rája.

A két hónapi börtönbüntetés tehát csak arra való, volt hogy Sobrit még jobban szárnyára vegye a hír.

— **Az uri kaszinó** tegnap délután tartotta évi rendes közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. A közgyűlés egyhangu határozattal 15 koronára emelte fel az évi tagsági díjat, melyet különösen az tett indokoltá, hogy az új helyiség építése folytán újabb kiadás merült fel, melynek fedezetéről gondoskodni kellett. Majd a választásokat ejtették meg, melynek eredménye: Elnökök: Kovács Gyula. Alelnökök: dr. Malatinszky József. Titkárok: Szécsi Miklós. Háznagya: Bor János. Könyvtárnok: Márton Károly. Ügyészek: Hetey Ignác. Választmányi tagok: Ádám János, Adler Farkas, Adler Samu, Borbély Samu, Czegléd Lajos, Foghty János, Gerstner Miksa, dr. Grósz Adolf, Kalocsay Gusztáv, Kovács Gábor, Körner Béla, Nábráczky István, Padrah Sándor, Pénztáros István, Rác Gábor, G. Tóth János. Bélteki Lajos, Gassner Károly. A közgyűlés után társas vacsora következett, mely emelkedett hangulatban, számos felköszönéssel fűszerezve a késő éjjeli órákba nyult.

— **Jönnek a ménék.** A méntelep parancsnoksága tudatta a hatósággal, hogy az állami ménék f. hó 13-án érkeznek meg az egyes fedeztetési állomásokra.

— **Sztrájk.** A helybeli szövetséget kőműves és ácssegédek sztrájkba léptek s az ipartestülethez követeléseiket — pontokba foglalva — egyezkedés végett beadták. Az egyezkedési tárgyalásra ma délután fél 5 órája van kitérve az ipartestület hivatalos helyiségébe. A tárgyalásra Polgár Zsigmond debreczeni m. kir. kerületi iparfelügyelő is meghívott.

— **Közveszélyes csavargó.** A hajduszoboszlói kir. járásbíró letartóztatta Elek Imrét, kinek a napokban volt tárgyalása a város kárára elkövetett lopási ügyben, mert Elek Imre lopás büntetéseért a debreczeni kir. törvényszék által már 3-ad ízben elítéltetett. Az ítéletet megfélembrezte ugyan, de időközben újra lopott. Egy időre megszabadult tehát a város Elek Imrétől.

— **Elkergette a feleségét** Gulácsi Miklós s a szegény asszony Barna Lajosnál talált otthont. A féltékeny férj azonban minduntalan csalogatta vissza feleségét, de az asszony megelégette a durva bánásmódot s nem akart visszatérni. Legközelebb is revolvert dugva a zsebébe, bekiabált Gulácsi Miklós a kerítésen Barna Lajosékhöz, hogy adják ki a feleségét s éktelen káromkodást vitt véghez. Mikor csillapítani próbálták, azzal fenyegette a háziakat, hogy lelövi őket, magát és a feleségét is. A bíróság három heti elzárásra ítélte a garázda embert.

Egyszer aztán véget ért a fogság is. Sobri nehézzel szívvel hagyta ott a szép asszonyt, s megígérte neki, hogy időnként meglátogatja. Ebből azonban nem lett semmi. A börtönből felruházkodva, csinosan került ki. A lányok homlottak érte s egy csapásra leghíresebb legény lett három vármegyében. Sokat beszéltek a sarkantyujáról is, amelynek a taréját egy vadonutaj kaszábót vágatta. A sarkantyujának a pengését ismerték mindenfelé. Nóta is volt róla:

Sobri Jóska kaszát lopott,
Abból sarkantyút vágott.
Udvaromban meg ne pendítsd,
Bus szíveimet ne szomorítsd.

Sobrinak a veszprémi börtönből való kiszabadulása után nem volt többé rendes lakóhelye. Kóborolt, s hol itt, hol ott tűnt fel. — Már akkor meg volt érve benne az a gondolat, hogy betyár lesz. Csak a társai hiányoztak. Ezekre azonban nem volt nehéz szert tenni. Gyorsan hozzálátott tehát a banda szervezéséhez, s megkezdte a törvény által rendezett társadalom ellen azt a harcot, amely páratlanul áll nemcsak Magyarországon, hanem — úgy szólván az egész világon.

(Folyt. köv.)

Nagy alkalmi eladás!

Egy rendkívüli alkalom folytán 1000 pár F RFI, NŐI- és GYERMEK CZIPŐK Chevrax,- Box,- Zerge- és patentbőrből a legdivatosab kivitelben, megiepi, hullatlan olcsó árakban adatk a NEUMANN TESTVÉREKNÉL a „Tisza“-palotában. Siessünk résztvenni ezen olcsóságokból!

— **Lelenczgyermek sorsa.** Özv. Kaszás Sándorné Nagy Julianna tartásra vállalta el Lipka Anna 3 éves lelelczgyermekét. A gyermek nehézkes volt s hirtelen elhalt, azonban a halottkém a homlokán ütést fedezett föl s a megtartott boncolás alapján az orvosszakértők azt állapították meg, hogy özv. Kaszás Sándorné szándékosan vágta fejbe a lelelczgyermeket s ez okozta halálát. Az asszony tagadta a dolgot s úgy védekezett, hogy a lelelczgyermek álló helyéből fejfel a teknő szarvára esett s úgy sértette meg a homlokát. Az esküdt-bíróság Debreczenben e héten tárgyalta ez ügyet s föl is mentette bizonyítékok hiánya miatt özv. Kaszás Sándornét.

— **Dühöngő részeg.** Szűcs Lajos, aki irnok volt egyik helybeli ügyvédnél — így olvassuk egyik debreczeni lapban — szerdán beállított Debreczenben a Simonffy-utca 2. sz. ház egyik bérlőjéhez és szigorú hangon azt követelte a házi asszonytól, hogy a cselédet, aki neki menyasszonya tisztét engedje el. Az uri asszony kiutasította Szűcs Lajost, aki erre nagy lármát csapott, úgy, hogy a rendőrség kénytelen volt a hívőkre tenni a holttrézeg fiatallembert.

— **A rendőrség figyelmébe.** Egyik olvasónk közli velünk, hogy a Dréher és Lisszauer-téle vendéglők környékén fényes nappal botrányos jelenetek játszódnak le. A vendéglőkben holttrézegek kítámolygó alakok közérköltését és emberi érzést sértő módon viselkednek: valóságos rémei a jámbor járó-kelőknek. Hat nincs törvény, amely a közbotrányt okozó részegséget és szemérmert sértő magaviseletet büntetné?

— **Népgyűlés.** A Népkör tagjai nyilvános népgyűlést rendeznek f. hó 25-én, a Bika vendéglő előtti piac téren. A népgyűlésen a hatóságot G. Tóth János r. kapitány, akadályoztatása esetén Körner Géza r. alkaptány képviseli.

— **Színház a Bikában.** Fekete Miksa szingazgató szintársulata néhány nap óta előadásokat tart a Bikában.

— **Lopás.** Folyó hó 6-án éjjel, Somogyi Ferencnek 6 drb libáját ismeretlen tettesek ellopták. A nyomozat folyik.

— **A rendőrök** folyton panaszkodnak a miatt, hogy a ruhájuk nagyon rossz anyagból van csinálva, úgy, hogy egy-egy öltözet 2-3 hónap alatt teljesen tönkremegy. Felhívjuk erre az illetékes körök figyelmét.

— **A tűzrevalóhiány** sok lópásnak az okozója mostanában. A héten Kardos Ferenczet, Molnár Józsefet és Zubó Esztert fogták meg az éjjeli-őrök, mikor éppen fát loptak.

— **Tolvaj cseléd.** S. Kovács Gábornak a cselédje Gellért Zsófia, a héten egy véka buzát loptott a gazdájától, az éjjeliőrök azonban megcsípték.

— **Találtatott** egy kulcs az iskolautczán. Igazolot tulajdonosa átveheti a rőndőrségnél.

— **Hatóság elleni rágalmozás.** Erdei Gáborné Császi Eszter azzal rágalmozta meg Tóth Mihály rendőrbiztosot, hogy a rendőrbiztos őt egy bűnügyi nyomozat alkalmával tetteleg bántalmazta. A debreczeni kir. ítélőtábla e miatt vád alá helyezte Császi Esztert.

— **Hazasulók kihirdetése.** A helybeli m. kir. anyakönyvi hivatalnál a következő hazasulók vannak kihirdetve:

Vőlegény:	Menyasszony:
Árva Ferencz	Lipták Anna
Palczert Péter	Holb Zsuzsánna
Farkas Gábor	Sanczó Anna
Loós István	Kovács Piroška
Árva József	Gyurkó Eszter
Veres Árpád	Monoki Terézia
Balog Lajos	Kandi Mária

— **Bármilyen** különbözők is a szenvedések, kevés megbetegedésre alkot a természet olyan tökéletes gyógyszerközt, mint a milyet a Ferencz József keserűviz képez. Kérjen határozottan Ferencz József keserűvizet és ne fogadjon el semmilyen más csekély értékű terméket.

— **Eladó új varrógép.** Egy teljesen új, kiténő szerkezetű varrógép jutányos áron eladó. A gép használva egyszer sem volt. Bővebb felvilágosítást ad lapunk szerkesztősége.

A nőegylet estélye.

Mindenekelőtt teljes elismerésünket nyilvánítjuk a nőegylet elnökségével szemben, mert míg az általa rendezett estélyek egyfelől teljes sikerrel szolgálják aze gylet céljait, másfelől fontos eszközei ezek az estélyek a társadalmi érintkezésnek is.

A nőegylet első estélye ma egy hete tartott meg, a Kaszinó nagytermében, még pedig minden tekintetben igen fényes eredménnyel.

Az estély a dalárda énekével kezdődött, melynek elhangzása után Szécsi Miklós titkár tartott nagyszabású és magas szárnyalású megnyitó beszédet, amelyet a közönség hangosan megélt.

Padrah Sándorné uró Kiss József „Gedővár asszonya” című gyönyörű balladáját szavalta el. A darab megválasztása a szavaló uró kiváló ízléséről tesz bizonyosságot. A közönség folyton fokozódó érdeklődéssel kísérte a szép, szabatos előadást s a darab végén zajos tapsvihar bizonyította a sikert.

Fehér Gábor egy új Kossuth-nótát énekelt, Hetey László szép zenei tudásra és kiváló gyakorlatosságra valló hegedűkísérete mellett. Ezt a számot megújraza a közönség.

Ezután Murai Károly „Virágfakadás” című, egy felvonásos vígjátéka került színre. Az estélynek ez a szellemes bohóság volt a fénypontja, amely előadás tekintetében sem hagyott semmi kívánni valót.

Závory Béláné uró rendkívül ügyes, kedves és bájos jelenség volt Nelli szerepében. Játéka magasan felette állott annak a színvonalnak, amelyet műkedvelőktől várni szoktunk. A közönség hálás is volt iránta és zajos tapsokkal adózott neki.

Méltó partnere volt a nagybácsi szerepében Körner Géza, aki kedves humorral és fényes sikerrel játszotta a papucshős Péter bécist.

Lengyel Irma urleány pompás alakításban mutatta be a folyton zsörtölődő Mártha nénit, s nagy tanulmányt igénylő, nehéz szerepének szabatos eljátszásával nagyban hozzájárult a darab sikerének biztosításához. A hálás közönség többször zajosn meg is tapsolta a pompás alakítást.

Lengyel Viola urleány kedvesen, bájosan játszotta a Kati szobalány szerepét. Minden megjelenését, minden szavát zajos tapsvihar követte.

Závory Béla könnyed, elegáns, ügyes Laczi volt, s hosszú, nehéz és nagy figyelmet igénylő szerepét teljes sikerrel játszotta meg.

Adler Bandi híven, ügyesen és élethűen állította elénk, a makranczos, vásott Ödönkét. Meg is tapsolta többször a közönség.

Az előadás maga gördülékeny, eleven, élénk volt, úgy, hogy a szereplők egytől-egyig teljes sikert arattak, s a szellemes bohóságon kiténően mulatott a közönség.

Ha megemlítjük azt, hogy a terem szufolóság megtelt, s az anyagi eredmény is teljesen kielégítő volt, mindent elmondottunk erről az igazán sikerült estélyről.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becsés Lapja legközelebbi számában „Furcsa híresztelés” címmel egy közlemény jelent meg, mely azzal vádolja meg a helybeli kéményseprőket, hogy a kéményeket szándékosan bedugdossák, azért, hogy minél többször kelljen azokat tisztítani és seperni.

Részemről kijelentem, hogy ha van városunkban olyan kéményseprő, aki a kéményeket szándékosan bedugdossa — az gazember.

Sajnálatos dolog, hogy azok, akik ilyen esetről tudnak, azt a hatóságnak azonnal fel nem jelentik. A dolognak az volna a rendje, hogy kiméletlenül le kellene leplezni a tetteseket, hogy így az ártatlanok meneküljenek a gyanu alól.

Jelen soraim közlését kérve, vagyok:

tisztelettel
KOVÁCS GÉZA
kéményseprő m.

MI UJSÁG A JÁRÁSBAN?

Népesedési statisztika. A járás területén a következő születési, házassági és elhalálozási esetek történtek a múlt évben: Nádudvaron született 365, házasságot kötött 83, elhalt 365. Püspökladányban született 510, házasságot kötött 99, elhalt 406. Földesen született 198, házasságot kötött 48, elhalt 221. Tetétlenesen született 75, házasságot kötött 15, elhalt 53. Kabán született 255, házasságot kötött 41, elhalt 209. Hajduszovátón született 120, házasságot kötött 30, elhalt 105. Összesen: született 1823, házasságot kötött 316, elhalt 1359.

Lopás. Idős Farkas Mihályné kabai lakostól a héten egy darab párnát elloptak. A nyomozás kiderítette, hogy a párnát Makula Antal és Karsai Lajos kabai cigányok lopták el, melyet 3 K. 10 fillérért el is adtak.

Lemondás. Dr. Beczner Imre püspökladányi községi orvos más helyen való megválasztása folytán állásáról lemondott.

Pályázat. A Püspökladány községben megüresedett községi orvosi állásra pályázat hirdettek. A választás 1905. március 21-én fog megtartatni. Javadalmazás évi 1600 korona törzsfizetés, évnegyedest utólagos részletekben és a szabályrendeletileg megállapított látogatási és halottkémelési díjjal.

Költöző ügyvéd. Dr. Kovács Géza kabai ügyvéd székhelyét a kamara területén belől Tisza-Lökőre tette át.

Véres rablótámadás. Grósz Jakab püspökladányi mészáros Püspökladányban, hétfőn, fényes nappal, az utcán egy kőbor cigány megtámadta, földhöz vágta és pénztárcáját akarta elvenni. Mikor a megtámadott védekezett, késével összeszurkálta. A járőrelők szabadították ki Grósz Jakabot a vakmerő cigány kezei közül.

IRODALOM.

Egy páratlan ajándék. Lapunk mult számában megemlítettük, hogy visszatértünk „Tolnai Világ Lapja” kedvezményére, mely egy dombormű. Ezen dombormű Kallós és Márkus hírneves művészek alkotása, s igazán elragadóan szép. A dombormű közepén Rákóczi ül, míg vele szemben egy tárogatót fuvó kurucz. A háttér egy várat ábrázol. A dombormű 4 sarkán medaillon-szerűen vannak elhelyezve Rákóczinak következő vezérei és pedig Bottyán János, gróf Bercsényi, Andrassy és Bezeredy. Mindezen alakok kitünő hűséggel vannak előállítva. Ezen dombormű öntve van, s elegáns keretbe van foglalva. Meggyőződésünk, hogy hasonló meglepetést lap még sohasem adott előfizetőinek. Irjon Ön a Magyar Kereskedelmi Közöny-höz, Budapest, VII. Dohány-utca 16-18 szám, s kérjen további felvilágosítást „Tolnai Világ Lapja” előfizetésére a domborművel együtt. Röviden itt megemlítjük, hogy az előfizetés a Tolnai Világ Lapjára félévre 4 frt helyett 3 frt, míg a domborművet ingyen szállítja a vállalat, csupán a keretet számítza fel, ami 2 frt 50 krba kerül.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

F e h e r G á b o r .

Közgazdaság.

A hajduszoboszlói csapadékmérő állomás kimutatása 1905-ről.

Januárius	—	—	13.7 mm.
Februárius	—	—	12.3 "
Márczius	—	—	3.4 "
Április	—	—	40.1 "
Május	—	—	53.5 "
Junius	—	—	93.4 "
Julius	—	—	22.4 "
Augusztus	—	—	35.2 "
Szeptember	—	—	23.3 "
Október	—	—	124.9 "
November	—	—	58.2 "
Deczember	—	—	30.0 "

Összesen: 511.0 mm.

A csapadékos napok száma pedig volt 99, vagyis 99 nap volt hó, eső, fég.

A kik a csapadék kérdésével nem foglalkoznak, azok igen keveset tudnak meg ezen kimutatásból.

Azért röviden magyarázattal szolgálók. Hátha akad valaki, aki ebben a tisztán mezőgazdasággal foglalkozó városban, a mai nagy közjogi heczben még olyan dolog iránt is vonzalommal viseltetik, amiből élünk.

A csapadék átlagos eloszlásának pontos megállapítása hazánkban az utolsó 30 év alatt már egészen magas színvonalon történt.

A földmívelésügyi miniszterium vezeti kiváló gondossággal és pedig ennek vizrajzi osztálya.

A kiadványokat, hogy az egész világ által hozzáférhetővé legyen, magyar és német nyelven szerkesztik.

Ezen kiadványokból már XXXI. kötet jelent meg. Igen kevesen olvassák ezen kiadványokat, mert ennél sokkal érdekesebbnek tartják a közjogot.

A mezőgazdasági, közgazdasági, pénzügyi kérdések nem léha embereknek valók. Hogy aztán a dologtalanság és az ezzel együtt járó tudatlanság hova vezet, ezt talán már itt-ott kezdik is érezni.

Felmerült tehát az a kérdés, hogy normálisak voltak-e nálunk az 1905. év csapadék viszonyai nálunk avagy nem, s ha nem miben térnek el a normálistól.

A nagy alföld zömén, 30 éves szigorú megfigyelés szerint az évi csapadék mennyisége átlagosan 600 milliméter.

Legmagasabb a magyar tengerpart közelében emelkedő Karszt vidék, ahol az évi csapadék 3200 mm-nél is több. Azután jön Fiume 1696 mm-rel. Másodsorban az Északkeleti felföld, a máramarosi havasok vidéke tűnik ki csapadék bőségével. Itt egyes helyeken az 1600 mm-t is meghaladja.

Az alföldön a csapadékos napok száma évente átlagosan 100-120 nap, ami azt jelentené, hogy a gazda minden harmadik, negyedik nap számíthat esőre, ámde csapadékos napnak vesszük azt is, amikor egy milliméter sem volt a csapadék. Mezőgazdasági szempontból pedig csakis az bir jelentőséggel, a midőn a vegetáció, legalább a nedvesség minimumában, — négyzetméterenként egy liter vízmennyiségben — részesül. A csapadékos napok száma ekkor 120-ról legott lecsök 80-ra és az átlagos esőzés a minden harmadik, negyedik napról a negyedik, ötödik napra csökken.

Mint hogy azonban az alföldön a csapadék évi mennyiségének 50-60 százaléka a vegetáció periódusára (márcziustól októberig) szokott esni, amikor is inkább a vehemens természetű záporosok dominálnak, melyeknek jórésze lefolyik, egyrésze pedig a ma-

gas talajhő és magas léghőmérsékletnél fogva elpárolog, bátran állíthatjuk, hogy nálunk a csapadékmennyisége és annak időszerű eloszlása is kedvezőtlen volt a nevetánczióra nézve az elmúlt évben is.

A havas napok száma, több évi átlagban 15-25 közt ingadozik és legtöbb havas nap januárban szokott lenni s átlagosan számítva ez a hónap szokott leghidegebb lenni.

Állandó vastag hótakaró az alföldön két évtized óta nem fordult elő. A hótakaró hiánya különösen januárban érezhető, amennyiben egyes években éppen ezen leghidegebb hónapban az őszi vetések a hótakaró hiánya miatt sokat szenvednek.

Az elmondottak meggyőzhetnek minket, hogy nálunk végtelen szükséges lenne az öntözés, amit ha el nem is érhetünk az egész határra nézve, de abban nincsen akadály, hogy a kevés veteményeinket és a gyümölcsöseinket legalább az aszálytól megmentsük. Csak ne kimélgjük a fáradságot és ne irtózzunk a dologtól.

A helybeli csapadékmérő állomás észlelője.

Nyilt-tér.

Van szerencsém a n. é. hölgyszövetségnek becses tudására hozni, hogy február hó 1-től női ruha készítő intézetemben saját vezetésem alatt szabászati tanfolyamot nyitok.

Nálam a tanítványok a legpontosabb mértékű, rajzolás, szabás és varrásban alapos oktatást nyernek. Az oktatás tartama az illető növendék tehetségétől és varrásbani jártasságától függ. A tanulók a magok és a hozzátartozóik részére készíthetik a ruháka a tanítási idő alatt. A tanítás díj csak a tel. és kioktatás után lesz teljesen kiegyenlített.

Kívánatra uri házakhoz elmegyek órát adni a szabászatból.

Mindenféle ruhák készítését elvállalom azokat pontosan elkészítem, a szabás által és esetleg okozott kárt bárkinek megtérítem.

Menyasszonyi ruhák, bál, esetleg gyász ruhák pontosan készíttetnek.

Lakásom 6 tized 561 szám, a kövesútfélen Magyar Mihály kir. j. bírósági kézbesítő édes atyám házában.

Szíves pártfogást kér:

Tisztelettel
MAGYAR ZSUZIKA
női ruha készítő és szabász

Egy jó házból való, jó magaviseletű fiu, tanulónak felvételt, Tömörly István vas és fűszerkereskedésében Déva-Ványán.

== Mayfarth Ph. és Tsa. ==

szabadalmazott önműködő

„Siphoniá“-ja

mégis a legjobb permetező

szőlőknek, komlós
ültetvényeknek,
gyümölcsfa-károsítók

kiirtására, levélbetegségek ellen való védekezésre, a szegecs és tormács stb. megsemmisítésére.

Horozható és kocsihoz szerelt permetező 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára petroleum-keverő-készülékkel vagy a nélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

Mayfarth Ph. és Tsa.

gépgyár, különleges gyár borsajtók és gyümölcs-értékesítő gépek számára.

Több mint 560 arany-, ezüst éremmel stb. kitüntetve.

BÉCS, II/1. Taborstrasse 71.

— Kimerítő képes árjegyzék ingyen.
Képviselek és viszontelárusítók kívántatnak. —

Felülmulhatlan

gazdasági, vetemény és virágmagvak egyedül
MAUTHNER ÖDÖNNÉL

kaphatók.

BUDAPESTEN,

VII. Rottenbiller-utca 33.

Kitünő gazdasági, vetemény és virágmagvak egyedül

Paczelt Jánosnál

kaphatók.

Debreczen, Kossuth-u. 2.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A Málnási „Siculia“-

forrás vize ártéri forrásból, nagy mélységből tör elő s így összetételében állandósággal és csiramentességgel bír. Rendkívül, mondhatni páratlanul gazdag nátriumbicarbonát és konyhasóban s így gyógyító hatása felülmúlja a hasonló összetételű, de oldatlan szegényebb ásványvizeket. Főleg a torok, gége, légző hurutjánál, bizonyos gyomor bajoknál jó tekintetbe.

Budapest, 1904. december 29.

Dr. Kétly Károly,
egyetemi ny. r. tanár, m. kir.
udvari tanácsos, az orsz. szö-
vetség elnöke, stb., stb.

Kapható:

Komlóssy Lajos

fűszer és ásványvíz kereskedésében
DEBRECZEN, Piacz-utca, 1. szám.

Férfi felső ruhák legújabb raklára.

Központi cipő- és kalap áruház Debreczen, DRÉHER sörcsarnok mellett.

czipő,- kalap,- fehérnemű-

és **uri divat szükségletét beszerezni:**

keresse fel a

„**K Ö Z P O N T I**“

czipő- és kalap áruházat

(Dréher sörcsarnok mellett)

mely ma Debreczen elismert lebecsőbb, legszolidabb beszerzési forrása. Tessék érdeklődni, úgy meggyőződik mindenki ezen állítás igaz voltáról.

A **Központi Cipő- és Kalap áruház** kívánatra hához küldi a legújabb választékot.

A **Központi Cipő- és Kalap áruház** telefon által is teljesrendeléseket; telefon száma: 435.

A **Központi Cipő- és Kalap áruház** árjegyzékéből néhány figyelemre méltó olcsó cikket kiemel, u. m.:

Férfi box berg cipő 5.00	Női Box vagy Chewraux fűz. 4.00
Férfi Chewraux berg cipő f. 4.50	Női Box vagy Chewraux g. 4.50
Férfi borjúbőr berg cipő f. 3.00	Női Box vagy Chewraux cz. 3.80
Férfi sima v. betétes czugos 2.50	Női patent bőr, cz. v. fűzős f. 2.50

!!! Központi czimre tessék figyelni !!!

Férfi kalapok feltűnő olcsó árakban.

Hatóságilag engedélyezett

Végkiárulás.

➔ Raktáron lévő összes ➔

== **üveg és porcellán-áruk** ==

mig a készlet tart

== **minden elfogadható árban** ==

kiarusítatnak.

Menyasszonyi és alkalmi diszajándéktárgyak, porcellán ét- és kávé készletek, színes üveg-, viz-, sör- bor- és pálinkás készletek stb.

Üvegezési és képkerekezési vállalatomat továbbra is fenntartom.

Tisztelettel:

BLATTNER GYULA

DEBRECZEN,

Piacz-utca 42. sz, Laprecht-palota.

Plón Gyula Hajduszoboszlón.

Még csak rövid ideig.

Még csak rövid ideig.